

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 75/2019(92))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ» (ιδιοκτησίας της εταιρείας Alpha
Television Cyprus Limited)

Ημερομηνία Απόφασης: 8 Ιανουαρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Χρύσως Τσόκκου, Αγγελικής Λαζάρου, Σέργιου Ποΐζη και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Ο κ. Τάσος Κυρμίτσης, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει κατόπιν παραπόνου/καταγγελίας τις από μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ» (εφεξής ο Οργανισμός) πιθανές παραβάσεις των **Κανονισμών 24(2)(δ)** και **24(2)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί, αναφέρουν:

24.-(2) *Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές:*

(δ) *μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανήλικους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική)*

(ε) *λαμβάνεται ειδική πρόνοια για ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών, γυναικών ή ηλικιωμένων, που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, ώστε αυτά να προπαρασκευάζονται με ευαισθησία.*

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **8.11.2019** έθεσε ενώπιον του Οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του Οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1-2:

1. Στις **16.5.2019**, μεταξύ των ωρών **11:00 - 13:00**, ο οργανισμός μετέδωσε ενημερωτική εκπομπή, κατά τη διάρκεια της οποίας προβλήθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανήλικους ή που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, χωρίς να είναι σύντομες και χωρίς να προηγηθεί οποιαδήποτε οπτική ή ηχητική προειδοποίηση, κατά παράβαση του **κανονισμού 24(2)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του ενημερωτικού προγράμματος Alfa Ενημέρωση μεταδόθηκαν ειδήσεις (ρεπορτάζ και ανταποκρίσεις) σχετικά με θέματα που αφορούν στην εκπαίδευση, στους μαθητές και εκπαιδευτικούς κατά τη διάρκεια των οποίων προβλήθηκαν και πλάνα που έδειχναν τη χειροδικία καθηγητή σε μαθήτρια.

Ειδικότερα, κατά τη μετάδοση είδησης σχετικά με την επίσκεψη του Υπουργού Παιδείας σε σχολική μονάδα μεταδόθηκαν κατ' επανάληψη πλάνα στα οποία τα πρόσωπα δεν ήταν αρκούντως αλλοιωμένα (διάρκεια πλάνων **1'20''**).

Τα ίδια πλάνα (μη ικανοποιητικά αλλοιωμένα στα οποία παρουσιάζεται καθηγητής να χειροδικεί απέναντι σε μαθήτρια) επαναπροβλήθηκαν και κατά την εκφώνηση είδησης σχετικά με την καταγγελία πατέρα μαθήτριας, που πήγε στο σχολείο και ζήτησε εξηγήσεις γιατί να έχει αποβληθεί η κόρη του (είχε καταγράψει με το φορητό της τηλέφωνο το περιστατικό της χειροδικίας) και στο πλαίσιο ανταπόκρισης δημοσιογράφου από το σχολείο (διάρκεια πλάνων **2** περίπου λεπτά).

Ακολούθησε συζήτηση στο στούντιο με καλεσμένο εκπρόσωπο της ΟΕΛΜΕΚ και θέμα συζήτησης τα διάφορα συμβάντα σε σχολικούς χώρους. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης προβάλλονταν κατ' επανάληψη τα πλάνα όπου καθηγητής παρουσιάζεται να χειροδικεί έναντι μαθήτριας. Στο πλαίσιο της συζήτησης τα πλάνα επαναπροβλήθηκαν για περίπου **3 λεπτά και 30** δευτερόλεπτα.

Συνολικά, τα πλάνα επαναπροβλήθηκαν για περίπου 6':48'' (περίπου 38 φορές) και τα σχετικά ρεπορτάζ και συζήτηση είχαν διάρκεια περίπου 38 λεπτά.

2. Στις **16.5.2019**, μεταξύ των ωρών **11:00 - 13:00**, ο οργανισμός μετέδωσε ενημερωτική εκπομπή, κατά τη διάρκεια της οποίας προβλήθηκαν ρεπορτάζ που συνοδεύονταν από την προβολή πλάνων με θέμα τη βία εναντίον παιδιών που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, χωρίς να έχουν προπαρασκευαστεί με ευαισθησία, κατά παράβαση του **κανονισμού 24(2)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο Οργανισμός με επιστολή του Δικηγόρου του κ. Γαστών Χατζηαναστασίου (Χατζηαναστασίου, Ιωαννίδη ΔΕΠΕ) ημερομ. **29/11/2019** έχει υποβάλει γραπτές εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις του αναφορικά με την εν λόγω υπόθεση, οι οποίες επισυνάπτονται ως Παράρτημα Α'. Ο Οργανισμός δεν υπέβαλε αίτημα επιθεώρησης του διοικητικού φακέλου της εν λόγω υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του Οργανισμού όπως έχουν διατυπωθεί από το Δικηγόρο του στην προαναφερθείσα επιστολή και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι:

Κατά τη διάρκεια του ενημερωτικού προγράμματος του οργανισμού, όπως μεταδόθηκε στις 16/5/2019 μεταξύ των ωρών 11.00 – 13.00, προβλήθηκαν πλάνα από βίντεο που γυρίστηκε με φορητό τηλέφωνο και στα οποία εμφανίζεται καθηγητής να χειροδικεί σε μαθήτριά. Σημειώνεται ότι οι κινήσεις όλων των εμπλεκόμενων είναι ευδιάκριτες. Τα εν λόγω πλάνα επαναπροβλήθηκαν (περίπου 38 φορές) και είχαν συνολική διάρκεια περίπου 6 λεπτά και 48 δευτερόλεπτα και συνόδευαν ειδήσεις και συζήτηση για θέματα εκπαίδευσης. Τα εν λόγω πλάνα ήταν ακατάλληλα για ανήλικους ή πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών, ενώ της προβολής τους δεν είχε προηγηθεί οποιαδήποτε οπτική ή λεκτική προειδοποίηση και δεν ήταν σύντομα. Επίσης, προβλήθηκε ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών που πιθανόν να προκαλέσει φόβο, χωρίς αυτό να έχει προπαρασκευαστεί με ευαισθησία.

Σε σχέση με τις θέσεις του Οργανισμού όπως εκφράζονται στην επιστολή του δικηγόρου του, ημερομ. 29/11/2019, η Αρχή εκφράζει από τη μια την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι ο Οργανισμός αναγνωρίζει ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα ρεπορτάζ που μεταδίδουν και ιδιαίτερα όταν παρακολουθούν ανήλικοι και κάνει δεκτή την απολογία του Οργανισμού. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη ότι η τηλεόραση κατέχει σημαντικό ρόλο στη ζωή των ανθρώπων, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι η βία σε οποιαδήποτε μορφή της είναι καταδικαστέα και θα πρέπει να αποφεύγεται η προβολή της από τους τηλεοπτικούς δέκτες. Η Αρχή σημειώνει ότι δεν μπορεί να αγνοηθούν οι επιδράσεις της προβολής της βίας στην κοινωνική συμπεριφορά των ανθρώπων. Η μορφή των επιδράσεων της τηλεοπτικής βίας εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως το μορφωτικό επίπεδο του δέκτη, την ψυχο-κοινωνική του συγκρότηση, την προδιάθεσή του, τις προγενέστερες εμπειρίες του. Κατ' επέκταση, οι πολίτες που δεν έχουν εμπειρίες, είναι ενδεχομένως πιο ευάλωτοι στις επιδράσεις από τα μηνύματα που εκπέμπονται από τους τηλεοπτικούς δέκτες. Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να μη διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του Οργανισμού ότι *«η σοβαρότητα της εν λόγω είδηση, απαιτούσε την ενασχόληση των μέσων μαζικής ενημέρωσης ... κινητοποιήθηκαν κοινωνικοί λειτουργοί αλλά και το Υπουργείο Παιδείας»*, η Αρχή διευκρινίζει ότι δεν καταδικάζει τη μετάδοση της είδησης αυτής καθ' εαυτής, αλλά τον τρόπο με τον οποίο προβλήθηκε η συγκεκριμένη είδηση. Η Αρχή σημειώνει επίσης ότι η Νομοθεσία είναι απόλυτα σαφής αναφορικά με τις σκηνές βίας και την προστασία των ανηλίκων και επομένως ο Οργανισμός όφειλε να περιορίσει τα όρια της μετάδοσης στο βαθμό που να εξυπηρετούν την είδηση και να προστατεύουν τους ανηλίκους. Ειδικότερα για την προστασία των ανηλίκων, ο Νομοθέτης έχει προνοήσει, ώστε σε σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους ή που πιθανόν να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών να προηγείται αυτών οπτική ή ηχητική(λεκτική) προειδοποίηση. Επίσης, η επανειλημμένη προβολή της η υπό αναφοράς σκηνής βίας εναντίον παιδιού –

ειδικότερα τα υπό αναφορά πλάνα είχαν συνολική διάρκεια 6 λεπτών και 48 δευτερολέπτων – πιθανόν να προκαλέσει φόβο αφού τα υπό αναφορά ρεπορτάζ και ανταποκρίσεις δεν είχαν προπαρασκευαστεί με ευαισθησία, ούτε τα πλάνα που προέβαλλαν χειροδικία ήταν σύντομα, ούτε είχε προηγηθεί οποιαδήποτε οπτική ή ηχητική προειδοποίηση. Η Αρχή φρονεί ότι η επανειλημμένη προβολή των υπό αναφορά πλάνων, δεν εξυπηρετούσαν οποιοδήποτε σκοπό πληροφόρησης, αλλά αντίθετα αναπαρήγαγαν τη βία εναντίον ανήλικου ατόμου.

Η Αρχή δέχεται ότι ο Οργανισμός προσπάθησε να εκτελέσει το καθήκον του για «αντικειμενική και άμεση ενημέρωση του τηλεοπτικού κοινού έχοντας παράλληλα εν γνώση τους την προσοχή που πρέπει να υπάρχει στην προβολή αντίστοιχων θεμάτων όπως αυτό της Είδησης», και ότι «τα μέσα μαζικής ενημέρωσης όφειλαν αν ενημερώσουν για την Είδηση» όπως σημειώνεται στην επιστολή του δικηγόρου του Οργανισμού, ωστόσο επισημαίνει ότι η ενημέρωση μπορούσε κάλλιστα να επιτευχθεί χωρίς την επαναλαμβανόμενη προβολή των υπό αναφορά πλάνων που προέβαλλαν τη βία. Η προβολή των συγκεκριμένων πλάνων δεν προσέφερε στην είδηση, ούτε βοήθησε στην πιστοποίηση της αλήθειας, ούτε συνέβαλε στην περαιτέρω ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης. Η Αρχή υποστηρίζει ότι η επαναλαμβανόμενη προβολή των υπό αναφορά πλάνων δραματοποιεί το γεγονός, αγγίζοντας και ενδεχομένως θίγοντας τις ευαισθησίες των τηλεθεατών. Ως εκ τούτου, παρόλο που η δημοσιοποίηση της είδησης αυτής καθ' αυτής δεν είναι κατακριτέα, εντούτοις, η ενημέρωση μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς την επαναλαμβανόμενη προβολή των λόγω πλάνων. Περαιτέρω, η Αρχή σημειώνει ότι ο τρόπος που μεταδόθηκε η είδηση και ειδικότερα η επαναπροβολή των πλάνων δεν συμβάλλει με κανένα τρόπο στην εκτόνωση της ένστασης, ούτε στην αποφυγή παρόμοιων περιστατικών ή στην ευαισθητοποίηση του οποιουδήποτε.

Ένας τηλεοπτικός οργανισμός που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας, δεν θα πρέπει να αναπαράγει τη βία. Η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι η αυστηρότητα, με την οποία οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί ελέγχουν το περιεχόμενο των προγραμμάτων τους, θα πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με τον χρόνο μετάδοσης του εκάστοτε προγράμματος και την ηλικία των ατόμων που πιθανό να το παρακολουθούν.

Ο Νομοθέτης έχει θεσπίσει Νόμους και Κανονισμούς αφενός για να διασφαλίσει την ελευθερία στην ενημέρωση και την διακίνηση ιδεών, και αφετέρου για να παρέχει ένα ελάχιστο πλαίσιο προστασίας του πολίτη, και ιδιαίτερα των ανήλικων. Η Αρχή έχει κατ' επανάληψη υπογραμμίσει την ευαισθησία της σε θέματα προστασίας ανήλικων και ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που οι ανήλικοι είναι οι δέκτες βίας σε τηλεοπτικά ρεπορτάζ (ή άλλα προγράμματα). Επιπλέον, η Αρχή θεωρεί ότι δεν μπορεί να μην λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες των παιδιών, τα οποία αρχίζουν να βλέπουν τηλεόραση πολύ πριν κατανοήσουν πλήρως τις δυνάμεις που τη διέπουν και οι έννοιες του «καλού» και του «κακού» είναι ακόμα ασαφώς διαχωρισμένες στη συνείδησή τους.

Η Αρχή τονίζει ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν, κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να διοχετεύσουν μηνύματα και στο υποσυνείδητο του παιδιού τα οποία είναι δύσκολο να αποκωδικοποιήσουν.

Η Αρχή σημειώνει επίσης ότι τα πιο πάνω αποκτούν ακόμα περισσότερη βαρύτητα όταν το οπτικοακουστικό υλικό που προβάλλεται από τους οργανισμούς (ως ρεπορτάζ στην προκειμένη) αφορά σε βία που εξασκείται ενάντια σε ανήλικους. Ο κάθε οργανισμός οφείλει να επιδεικνύει ιδιαίτερη ευαισθησία στην προπαρασκευή και μετάδοση τέτοιων περιστατικών.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **Κανονισμών 24(2)(δ)** (υποστοιχείο 1) και **24(2)(ε)** (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον Οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων. Η Αρχή καλεί τον Οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει. Η υποβολή των απόψεων του οργανισμού, μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, καλείται όπως τις υποβάλει στην Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης. Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, καλείται όπως πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση του οργανισμού εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικής κύρωσης.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 75/2019(92))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ» (ιδιοκτησίας της εταιρείας Alpha Television Cyprus Limited)

Ημερομηνία Απόφασης: 9 Σεπτεμβρίου 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Το Μέλος της Αρχής κ. Τάσος Κυρμίτσης, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της πιο πάνω υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **8 Ιανουαρίου 2020** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του Κανονισμού **24(2)(δ)** και **(2)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

24.-(2) Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές: (δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανήλικους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική)

(ε) λαμβάνεται ειδική πρόνοια για ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών, γυναικών ή ηλικιωμένων, που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, ώστε αυτά να προπαρασκευάζονται με ευαισθησία.

Η Αρχή, είχε δώσει στον τηλεοπτικό οργανισμό ALPHA Κύπρου (εφεξής ο Οργανισμός) την ευκαιρία να ακουστεί και μπορούσε σύμφωνα με τις πρόνοιες του

άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον Οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας **21.2.2020** κάλεσε τον Οργανισμό εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Επιπλέον η Αρχή ενημέρωσε τον Οργανισμό ότι εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, θα έπρεπε να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής.

Σε περίπτωση που ο Οργανισμός επιθυμούσε να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, κλήθηκε όπως πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Τέλος η Αρχή ενημέρωσε τον Οργανισμό πως εάν δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ο Οργανισμός με επιστολή του Δικηγόρου του, Γαστών Χατζηαναστασίου (Χατζηαναστασίου, Ιωαννίδα Δ.Ε.Π.Ε), ημερομ. 6/3/2020, έχει υποβάλει απόψεις για σκοπούς επιβολής κυρώσεων (Παράρτημα Α').

Η Αρχή εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι ο Οργανισμός αντιλαμβάνεται την ανάγκη να καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για τήρηση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας. Η Αρχή τονίζει εκ νέου την υποχρέωση των οργανισμών να σταθμίζουν κάθε αρνητική επίδραση που ενδεχομένως η προβολή οπτικοακουστικού υλικού να επιφέρει στο κοινωνικό σύνολο και επαναλαμβάνει ότι δεν μπορεί να παραβλέπονται οι αρνητικές επιδράσεις της προβολής της βίας στην κοινωνική συμπεριφορά των ανθρώπων.

Η επανειλημμένη προβολή της υπό αναφοράς σκηνής βίας εναντίον παιδιού – ειδικότερα τα υπό αναφορά πλάνα είχαν συνολική διάρκεια 6 λεπτών και 48 δευτερολέπτων – πιθανόν να προκαλέσει αρνητική επίδραση στη συμπεριφορά μέρους του κοινωνικού συνόλου αφού τα υπό αναφορά ρεπορτάζ και ανταποκρίσεις δεν είχαν προπαρασκευαστεί με ευαισθησία, ούτε τα πλάνα που προέβαλλαν χειροδικία ήταν σύντομα, ούτε είχε προηγηθεί οποιαδήποτε οπτική ή ηχητική προειδοποίηση. Η Αρχή φρονεί ότι η επανειλημμένη προβολή των υπό αναφορά πλάνων, δεν εξυπηρετούσε οποιοδήποτε σκοπό πληροφόρησης, αλλά αντίθετα αναπαρήγαγε τη βία εναντίον ανήλικου ατόμου.

Η Αρχή διευκρινίζει εκ νέου ότι η είδηση, το σημαντικό δηλαδή γεγονός που κοινοποιείται στη δημόσια σφαίρα μέσα από τους τηλεοπτικούς οργανισμούς χρειάζεται να μεταδίδεται με τρόπο σύμφωνο με τη νομοθεσία και να μην συνοδεύεται από οποιεσδήποτε είτε τυχόν ακατάλληλες για ανήλικους σκηνές είτε σκηνές που ενδεχομένως να θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών και εν πάση περιπτώσει τέτοιες σκηνές απαιτείται όπως πάντοτε συνοδεύονται από την κατάλληλη οπτική ή/και ηχητική προειδοποίηση και είναι σύντομες. Περαιτέρω, η Αρχή υπογραμμίζει ότι σκηνές βίας εναντίον παιδιών δεν μπορεί να γίνουν ανεκτές καθώς η προβολή τέτοιων σκηνών εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την υγιή ανάπτυξη της προσωπικότητας των παιδιών, όπως αποδεικνύεται από πλήθος ερευνών. Το μέγεθος της επίδρασης της τηλεόρασης στην προσωπικότητα και τη συμπεριφορά αναδεικνύεται μέσα και από τη θεωρία μίμησης του Bandura (1986).¹ Αλλά και πρόσφατες έρευνες υποστηρίζουν ότι η παρακολούθηση βίαιων σκηνών αυξάνει την επιθετικότητα των παιδιών που τις πλείστες φορές ταυτίζονται με τον ήρωα (Δασκαλάκης, 2014: 206, 209).² Η τηλεοπτική βία καθιστά επομένως τα παιδιά, που επηρεάζονται και πιο εύκολα, ανεκτικά και όχι αρνητικά στην επιθετικότητα των άλλων.

Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία συμπεριλαμβανομένων της απολογίας και των γραπτών θέσεων του Οργανισμού, τη φύση και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον Οργανισμό κυρώσεις ως ακολούθως:

¹ Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A Social Cognitive Theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

² Δασκαλάκης, Δ. (2014). *Ζητήματα κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης*. Αθήνα: διάδραση

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **16.5.2019**, κυρώσεις ως εξής:

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(δ)** (υποστοιχείο 1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€3000**.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(ε)** (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1500**.

Ο Οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των €4500 που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

Η Αρχή επιστά την προσοχή του Οργανισμού σε πιθανές παρόμοιες, μελλοντικές παραβάσεις εκ μέρους του.

(Ρόνα Πετρή Κασάπη)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου